

25. maj 2020

UPA2020/73

Forslag til forespørgselsdebat om, obligatorisk pensionsordning

(Medlemmer af Inatsisartut, Hans Enoksen, Pele Broberg, Jens Napätôq, Partii Naleraq)

Set i Partii Naleraqs optik skal Vort Land være stedet hvor borgerne har det trygt, her skal være rart at være, og uanset hvor i landet du nu bor, så skal der være mulighed for at opnå en god velfærd. Ikke mindst skal Vort Land være et sted hvor det er godt at blive ældre og hvor de ældre oplever velfærd.

Vi skal fra Partii Naleraq gøre det klart, at vi er klar over at der eksisterer alderspensionsopsparingsordninger herhjemme, som rigtig mange ansatte oppebærer og det bakker vi fuldt ud op om, endvidere skal vi huske Naalakkersuisut på, at vi selv har medvirket til loven om den obligatoriske pensionsopsparingsordnings tilbliven. Når det er sagt, så vil vi fra Partii Naleraq med dette debatoplæg præcisere, at den pludseligt opståede situation omkring covid-19 og dens følgevirkninger såvel i hele verden som herhjemme, har betydet, at man har forsøgt at undgå økonomisk kollaps og den nuværende ordning er behæftet med fejl og ordningen her har ramt 6.628 mennesker siden loven blev indført i 2018, fordi de ikke kan indfri lovens intentioner og det er vores pligt, at hjælpe disse mennesker og stå sammen om hurtigst muligt, at reorganisere situationen og bane vej for bærbare løsninger.

Vi har endvidere i Partii Naleraq via medierne hørt, at Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi, Forskning og Arbejdsmarked har foranlediget en undersøgelse af sin kollega Naalakkersuisut for Finanser og råstoffer og, at konklusionen er, at ordningen om skattetræk i forbindelse med pensionsopsparingsordningen og afdrag ad denne vej er i strid med loven. Vi vil fra Partii Naleraq gerne vide hvem af de to kolleger i Naalakkersuisut der har ret?

Ud fra de tilgængelige oplysninger vi har, samt de oplysninger vi havde medens vi udarbejdede oplægget, disse oplysninger har vi fra Naalakkersuisuts hjemmesider, endvidere har vi taget udgangspunkt i de pressemeddelelser som Selvstyret har udsendt fra Skattestyrelsen har vi arbejdet med dette debatoplæg. Derfor beklager vi da også svaret fra Naalakkersuisut fordi de har indtaget en helt anden holdning i deres svarskrivelse. Vi håber, at vi fremadrettet kan begynde at gå sammen om sagerne og lade være at skabe forhindringer, men tværtimod sætte os som mål, at prøve at forstå hinandens synspunkter. Vi går ikke efter Naalakkersuisut fra Partii Naleraq, men det er tværtimod borgernes velfærd som ligger os på sinde og som vi sætter mål op om og derfor gerne vil diskutere her med jer.

Vi kan fra Partii Naleraq mærke, at Naalakkersuisut åbenbart har besluttet, at man uden at ophæve loven kan komme med ændringsforslag til Inatsisartuts efterårssamling, med det sigte, at brugerne af loven får bedre vilkår og at man letter ordningen for borgerne i en nyordning.

Det fremgår også af Naalakkersuisuts svar, som de også gør opmærksom på, at man til efteråret kan fastsætte en minimumssats på 6%, som så fortsætter og forlænges til at være gældende i 2021 og 2022. Endvidere lægger vi også mærke til, at Naalakkersuisut gør det klart, at de har fået mange henvendelser fra folk der kræver en nyordning, dette er virkelig interessant, ikke mindst med hensyn til kravet om arbejdernes pensionsbetaling hvor arbejdsgiverne kan indgå i at deltage i indbetalingerne, hvilket vi fra Partii Naleraq må bemærke, at vi finder aldeles interessant. Det er jo således, at denne ordning har fungeret i Danmark i adskillige år med den såkaldte ATP-ordning, som man bare kan kigge på. Ja, nu er det nu engang således, at der er lavet fejl i forbindelse med den lovbundne pensionsopsparing og det har Naalakkersuisut allerede indrømmet. Derfor har vi da også fra Partii Naleraq hele tiden ment, at det vil være det bedste at stoppe ordningen midlertidigt og lade de indbetalte beløb stå i SISA indtil videre, indtil der foreligger et helt nyt og brugbart system, som alle lønmodtagere kan deltage i, hvorefter man vil kunne genopstarte en ny ordning hvilket ellers er nødvendigt, således at der opnås konsensus blandt alle interessenter. Såfremt vi ikke kan få et flertal til vores forslag, så kræver vi fra Partii Naleraq, at hvis der er mulighed for det, så kan man ved at ændre loven for de mennesker der ikke har fået indbetalt for 2018 og 2019 og som ikke kan betale, fritage disse for de to års indbetalinger. Endvidere kræver vi fra Partii Naleraq, at de beløb der indbetales i dag alt sammenskal tillægges som indbetalt for år 2020.

Vi vil fra Partii Naleraq altid finde det vigtigt, at når det offentlige indkræver regninger overfor borgerne, så skal det ikke gå udover borgerne som ikke må få det værre økonomisk. I dag lider en del af familierne som er arbejdere og fangere allerede under de udfordrende levevilkår der er tilstede i samfundet. Mange af byboerne i de store byer har også svært ved at følge med til at betale huslejen, og det er ikke svært at regne ud, at det betyder, at de får helt urimelige levevilkår i familierne. Alle disse ting taget i betragtning er det yderst vigtigt, at borgernes levevilkår herhjemme skal undersøges grundigt, hvad er det for forhold vi lever under i samfundet, har de unge som er hjemmeboende i familierne arbejde? Er de unge under uddannelse? Hvilken fremtid venter der dem? Alle disse spørgsmål vælder op i masser af familier, man kan derfor ikke bare fortsætte den følelseskolde deroute, det er mennesker vi har med at gøre og det er de menneskelige levevilkår vi italesætter, man kan ikke blive ved med at forlange mere af menneskene og familierne end de kan klare.

Med disse bemærkninger, skal vi fra Partii Naleraq forsikre om, at vi vil samarbejde om alt hvad der kan forbedre vilkårene for borgernes levevilkår.

Tak !